

A fővárosi és vármegyei kormányhivatalok szociális területen 2025. évben lefolytatott ellenőrzéseinek országos szintű tapasztalatai

A kormányhivatalok többségében a hatósági ellenőrzési terv végrehajtása a meghatározott célokkal és ütemezés szerint, a vonatkozó jogszabályoknak megfelelően, tervszerűen és dokumentált módon valósult meg. Az ellenőrzések lefolytatása során a kormányhivatalok a jogszabályi előírások következetes és egységes alkalmazásával igyekeznek biztosítani a törvényesség és szakszerűség érvényesülését. Az ellenőrzések során hangsúlyt kapott az ügyfélbarát megközelítés, valamint a szolgáltató típusú közigazgatási gyakorlat alkalmazása. A kormányhivatalok törekedtek arra, hogy az ellenőrzések átlátható és együttműködésen alapuló módon valósuljanak meg, elősegítve ezzel a jogkövető magatartás erősítését és az ellenőrzési tevékenység eredményességét.

A szociális szolgáltatások területén a kormányhivatalok munkatársai igyekeztek átfogó képet kapni az ellenőrzött intézmények szervezeti kereteiről, személyi és tárgyi feltételeiről, szakmai tevékenységéről, valamint a kötelező dokumentáció vezetéséről. Általánosságban elmondható, hogy a szociális szolgáltatók, intézmények alapvetően törekedtek a jogszerű és szakszerű, a szakmai útmutatókban foglaltak szerinti működésre.

E szolgáltatások terén továbbra is a legjelentősebb kihívást a szakember-ellátottság okozza. A fenntartók törekedtek a jogszabályban rögzített minimumfeltételek teljesítésére, de nehezen tölthetők be a megüresedett álláshelyek, és a munkakör betöltéséhez szükséges képesítési előírások alóli ideiglenes felmentéssel foglalkoztatottak száma magas. Még mindig több vármegyében tapasztalható volt, hogy nem megfelelő a dolgozók munkaköri besorolása. A magas fluktuáció, valamint a szakember utánpótlás biztosításának nehézségei megnehezítették az ellátás stabilitását. A személyi feltételekre irányuló vizsgálatok több vármegyében feltárták továbbá, hogy a fenntartók a dolgozóknak nem biztosították a munkaruhát, védőruhát; nem jelentették be őket a működési nyilvántartásba, illetve a továbbképzési tervüket nem vagy nem megfelelően készítették el.

A tárgyi feltételek tekintetében több esetben a szociális intézmények elhelyezésére szolgáló épületek, azok berendezési tárgyai állagának romlása volt tapasztalható, hiányzott a karbantartás, illetve az akadálymentesítés csak részben valósult meg az épületek építészeti adottságaira figyelemmel.

Több vármegyében jellemző volt, hogy egyes fenntartók nem megfelelően állapították meg az önköltséget, az intézményi és a személyi térítési díjat.

Általános tapasztalat, hogy a fenntartók elmulasztották bejelenteni az engedélyesekkel kapcsolatban bekövetkező változásokat, illetve a szükséges esetben nem kezdeményeztek adatomódosítást.

A kötelező dokumentáció terén jellemzően a szakmai programok, szervezeti és működési szabályzatok hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelő aktualizálásának hiánya, egyes esetekben a dokumentáció hiányos adattartalommal való vagy nem a jogszabályoknak megfelelő vezetése volt tapasztalható. A dokumentációs fegyelem javítását a kormányhivatalok szakmai támogatással igyekeztek segíteni.

Jó gyakorlatként kiemelhető, hogy egyes intézmények a koronavírusjárvány óta továbbra is fokozott figyelmet fordítanak a szezonális járványokra, bevitt fertőzések elkerülésére, szorosan együttműködve a népegészségügyi hatósággal.

Összességében elmondható, hogy a fenntartók együttműködőek voltak, a kisebb-nagyobb hiányosságokat orvosolták, más esetekben szükség volt jogkövetkezmények alkalmazására (határidő tűzése a hiányosság, jogsértés megszüntetésére és a jogszerű működés helyreállítására; hatósági szerződés meghosszabbítása, megkötése; ritkább esetben szociális igazgatási bírság kiszabása).

A kormányhivatalok szakmai egyeztetésekkel, konzultációs lehetőség biztosításával, a jogszabályváltozásokra való figyelemfelhívással, jogértelmezési kérdések megválaszolásával rendszeresen segítették a hiányosságok felszámolását, az intézmények működésének javítását.